

Informatie Kunstwerk

Titel: Honoré de Balzac

Wijk:	Centrum
Toponiem:	Wal, tegenover Stedelijk Vam Abbemuseum
Kunstenaar:	Auguste (François Auguste René) Rodin (1840 - 1917)
Materiaal:	Beton, Brons
Jaar van plaatsing:	1966

Omschrijving

Gesigneerd: Rodin. Gegoten bij Susse Parijs. Opschriften: voetplaat voorzijde: Copy rights: By Musee Rodin 1965. Voetplaat achterzijde: Susse Fondeur Paris. Sokkel: herkomst: aankoop gemeente Eindhoven in 1964, jaar van plaatsing: 1966. Opmerking: Andere exemplaren o.a. Te Parijs, Middelheim, Antwerpen, Museum of Modern Art New York.

Sinds 1966 staat voor het Stedelijk Van Abbemuseum de Balzac van de Franse beeldhouwer Auguste Rodin. Dit bronzen beeld is één van de belangrijkste aankopen die Eindhoven op sculpturaal gebied heeft gedaan. Niet alleen is Rodin de belangrijkste beeldhouwer uit het eind van de negentiende eeuw, omdat hij als intermediair naar of grondlegger van de moderne beeldhouwkunst wordt beschouwd, maar ook is zijn Balzac-beeld een sleutelstuk in de geschiedenis van de beeldhouwkunst. Het beeld kent een turbulente ontstaansgeschiedenis met als resultaat dat het vanwege ónvoldoende artistieke kwaliteiten niet wordt geaccepteerd. Nadat Henri Chapu's monument voor De Balzac door diens dood onvoltooid is gebleven, krijgt Rodin met een kleine stemmenmeerderheid van de Société des Gens de Lettres in 1891 opdracht voor het Balzac-monument ten nadele van concurrent Marquet de Vasselot. Gelet op de problemen rond Rodin's monumenten voor Claude Lorrain en Victor Hugo, alsook rond de Burgers van Calais vrezten tegenstanders dat hij de contractdatum mei 1893 niet zal halen. Rodin neemt zijn opdracht serieus: hij modelleert portretstudies naar alle bekende afbeeldingen, weet van de vroegere kleermaker Balzacs juiste maten los te peuten en vervaardigt studies van de staande Balzac-figuur zowel naakt als gekleed in monnikspij of kamerjas, wat zijn gebruikelijke werkkleding was.

Omstreeks 1895 heeft Rodin zijn beeld klaar en de vergrote versie wordt op de Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts in 1898 geëxposeerd tegelijk met het bekende marmeren beeld De kus. Omdat de Balzac in de kritiek een monstrem

gevonden wordt, wil het stadsbestuur van Parijs dat het monument niet op straat wordt geplaatst en ook door de opdrachtgevers wordt het geweigerd. Toch komt er een monument voor de schrijver van La comédie humaine van de hand van Alexander Falguière, dat in 1902 wordt onthuld. Auguste Rodin heeft zijn Balzac-figuur zeker voor die tijd op een onconventionele manier vorm gegeven en uitgebeeld. Onder de breed omhangende kamerjas - geen net pak! - is het lichaam met de gekruiste armen voelbaar in het beweeglijk oppervlakmodelé van de jas, terwijl de verticale lijnen naar het enigzins karikaturaal overkomende hoofd lopen, waardoor dat alle aandacht krijgt. Door de directe, ietwat brute wijze van boetseren ontstaat een geprononceerde fysionomie, waarin de innerlijke, geestelijke kracht, welke zo karakteristiek voor De Balzac is, wordt weerspiegeld. Door de sterke silhouetwerking wordt de figuur in wezen groter en belangrijker gemaakt. Conform Rodins eigen uitspraak, wilde hij niet alleen de uiterlijke vorm imiteren, maar ook het innerlijke leven. Na de afwijzing houdt Rodin het beeld onder zijn hoede, ofschoon verzamelaar Auguste Pellerin of Brusselse vrienden het voor plaatsing in hun stad hebben willen aankopen. Pas na Rodins dood 1926 zijn er twee bronzen afgietsels gemaakt. Eén daarvan gaat naar Antwerpen en de andere wordt in 1939 in Parijs onthuld op de hoek Boulevard Raspail en Boulevard Montparnasse. De Franse staat als eigenaars van Rodins nalatenschap in het Musée Rodin heeft gestaan, dat er van vele (gipsen) beelden van Rodin afgietsels in een oplage van maximaal zes gemaakt mogen worden. Zo is de Eindhovense Balzac het vierde van de zes geautoriseerde afgietsels in brons.

